

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

VOL. LI

Grudis - December 21, 1966

Nr. 137

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

MACAO NERAMUMAI

DEMONSTRACIJOS IR MUSTYNĖS MAŽOJE PORTUGALIJOS KOLONIJOJE PRIMINĖ. KAD JI, KAIP IR DAUG DIDESNIS HONG-KONGAS, LAIKOSI TIK IŠ RAUDONOSIOS KINIJOS MALONĖS, KURI IŠ JŲ TURI NAUDOS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Vienas iš didžiausių paradoksų nūdieniame pasaulyje yra britų ir portugalų kolonijos Kinijos pakrastyje. Kaip tokią pažeminančią padėti iki šiol pakenčia nacionalistiniai nusiteikusi 700 milijonų kiniečių tauta? Atsakymas yra toks, kad jos yra reikalingos Raudonajai Kinijai kaip sąlyčio punktai su išoriniu pasauliu ir kartu yra svarbiausieji užsienio valiutos įsigijimo šaltiniai.

Grynai formaliai, portugalai Macao nelaiko savo kolonija, kaip kad britai Hong Kongą. Prisitaikydami prie naujųjų laikų, kuriuose kolonijos atrodo esąs anachronizmas, portugalai visas savo kolonijas paskelbė savo valstybine teritorija, kurios gyventojai oficialiai turi lygias teises, nepaisant jų rasinės ir tautinės kilmės. Dėl to dešimt milijonų gyventojų turinti Portugalija, kuriai negrasina joks kaimynas, kariuomenės reikalams išlei-

džia 45% visų savo valstybės pajamų. Vien Afrikoje jie turi laikyti per 100.000 karių, kad apsaugojus Angolą, kurio prof. K. Pakštas svajojo nukreipti lietuvių išeiviją, ir Mozambique bei Guinea teritorijas, kurios visos turi tik apie 13 milijonų gyventojų, bet milžinišką 2 milijonų kv. kilometrų plotą.

Macao portugalai tvarko jau nuo 1556 metų, tačiau formaliai Kinija Portugalijos suverenines teises čia pripažino tik 1887 metais, portugalams iš savo pusės pasižadėjus tų teisių nepanaudoti Kinijos nenaudai. Dėl to, žinoma, visados yra pažiūrų skirtumas ir kiviroy.

Macao teritorija sudaro iš to paties pavadinimo pusiasalio -- trijų mylių ilgio ir vienos mylios pločio ir dviejų mažų salų: Taipos ir Coloanos. Visa teritorija yra apie 6 kv. mylių ar 16 kv. klm. dydžio. Gyventojų ten yra apie 280.000, kurių, didesnė pusė gyvena to paties vardo sostinėje.

Kai naujas, 116-tas iš eilės Portugalijos gubernatorius brig. generolas Jose Nobre de Carvalho praeitą mėnesį pradėjo eiti savo pareigas, atrodė, kad padėtis yra visai rami. Teritorijos saugumui rūpinosi 4.000 Portugalijos karių, o gyventojų pragyvenimo lygis yra nepalyginamai geresnis už kitų kiniečių. Pačių portugalų, čia jau nuo amžių gyvenančių, tėra apie 1.000 šeimų -- viso labo apie 10.000 žmonių. O svarbiausia, Pekinas, atrodė, buvo padėtimi irgi patenkintas jau vien-

dėlo, kad didesnė miesto pramonės ir ivairiausių linksmybių bei lošimų dalis, įskaitant ir labai populiarių šunų lenktynių lauką, yra kontroliuojami milijonieriaus Ho Yin, kuris 25% savo pelno, o tai yra apie 50 milijonų dolerių kas metai siunčia Pekinui. Faktinai Ho Yin yra laikomas Pekino vyriausybės vietininku Macao teritorijoje, nors oficialiai tėra tik Macao kiniečių prekybos rūmų pirmininkas. (Čia reiktų priminti, kad ir pačioje Kinijoje visa eilė buvusių kapitalistų liko savo įmonių direktoriais iki šių dienų ir gyvena palyginti gana ištaigingai.)

Savaime aišku, kad niekas tikrai nežino, kiek ilgai dabartinė situacija gali tęstis, todėl dauguma kiniečių čia yra, ar tik nuduoda esą pro-komunistai. Lapkričio 15 d. kai kurie Taipos gyventojai nutarė pastatyti naują mokyklą (švietimas toje teritorijoje, apamai imant yra labai gerai sutvarkytas) ir pradėjo griauti vieną ne naudojamą trobesį, tam negavę reikalingo leidimo. Policija pasipriešino ir kai kas gavo muštų gumine lazdele. Po to komunistų kontroliuojama Macao darbininkų unijų federacija iškėlė gubernatoriui ultimatumą, reikalaujama prisipažinti kaltu, nubauti policijos vadą, atimti iš policininkų guminę lazdele, atlyginti sužeistiesiems ir pasižadėti nepulti kiniečių gyventojų.

Kiniečių laikraščiai pradėjo rašyti apie "žvėriškų portugalų imperialistų policijos žiaurumą", o netoli Macao uosto pasirodė keturi Raudonosios Kinijos karo laivai. Gruodžio 3 d. gatvėse jau buvo šaukiamas: "užmušt portugaliskus velnius", išmušami krautuvių langai ir deginami pasitaikę automobi-

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus valdyba, surengusi Dirvos 50 metų sukakties minėjimą. Sėdi iš kairės: A. Griauzdė, pirm. Br. Utenis, sekr. P.G. Ambraziejus, Stovai: A. Vilėniškis, J. Vaičjurgis ir J. Vizbaras.

BOSTONE PAMINĖJO DIRVOS SUKAKTĮ

Baigiasi senieji metai, baigiamas nupinti ir Dirvos sukaktuvinis vainikas. Ar jis dailus, ar daug jame brangakmenių -- aš nežinau, tą žino tik laikraščio redakcija ir jo leidėja Vilties d-jos valdyba. Iš tolo žiūrinčiam, atrodo, kad garso užtekė -- jubiliejus buvo švenčiamas iškilmingai ir gana plačiai.

Bostonas, berods, yra paskutinė vietovė, kurioje Dirvos 50-ties metų sukaktis buvo prisiminta ir gruodžio 10 d. vakare gražiai paminėta. Farenigimo rūpesčių našta

ant savo pečių buvo užsikėlusį ALTS-gos Bostono sk. valdyba, kurios pirmininkas šiuo metu yra Br. Utenis. Jis ir vakaro programą pradėjo, tardamas apmąstytą, tiesų ir jautrų žodį, vakaro įvykių vadovu pakviesdamas Gediminą Ambraziejų.

Ged. Ambraziejus -- to amato debutantas, iš karto įrodė, kad yra žmonių su talentais, ypač tos vidurinės kartos gretose, kuriai priklauso ir Gediminas, tik jie kažkodėl vengia eiti į viešumą ir savo gabumus išmėginti. Dirvos 50-mečio minėjimui vadovaudamas Bostone, Ged. Ambraziejus įtikino, kad jis valdo žodį, turi sąmojaus ir keblėsnę situacijoj savęs nepraranda. Jo pasirodymas buvo tikrai maloni ir sveikintina staigmena.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas buvo svečias iš New Yorko -- teisininkas Ant. Diržys. Kas jį pažįstam, gerai žinom, kad jis yra gražbylys. Ir šiam vakarui jis atvežė originalią, idomią ir prasmingą kalbą. Ją visą spausdinti būtų ilga byla, tad čia iškirpsiu tik vieną kitą jos ištrauką.

Pradėdamas savo kalbą apie žmogaus santykių su spausdintu žodžiu, Ant. Diržys prisiminė grožinę literatūrą ir tarė: "Aš prieinu, pasilenkiu, pakvepinu dobiliukus, pats atsigaučiu ir su kitu pasiguodžiu -- kai jų kvapas toks gaivus!" Ir jis pacitavo savo kaimyno poeto Frano Kozulio lyrikos posmą:

Žmogus ir žemė nuostabiai suaugę
Taip neatplėšiamai stipriai...
Kaip degančiom akim žvelgiam į dangų -
Nukrinta vyturiai...

Ant. Diržio nuomone, Pr. Kozulio eilių posmas tinkamas Dirvos minėjimui, nesgi ir ji turi

žemės vardą: "50-ties metų laikraščio sukaktis, tai liudijimas, kaip Dirvos vardu lietuvis dirbo, rašė, kas parašyta ir atspausdinta -- platinio, o kas išplatinta -- skaitė".

Toliau prelegentas kalbėjo: "Vincas Rastenis kruopščiai aiškinimu, jau kuris laikas kai Dirva tapo daugelio asmenų rūpesčiu, tiekios patasmenų ji yra purenama, nes ji atremta į visuomeninį pagrindą. Tas visuomeninis pagrindas turi ir kitą vardą: kolektyvinė tvarka, kolektyvinė sąranga, kolektyvinė ir atsakomybė".

Ant. Diržys savo kalboj šiltai prisiminė visus Dirvos redaktorius -- A. Bartoševičių, K. Karpių, V. Rastenių, B. Gaidžiūną, J. Čiuberkių ir Vyt. Gedgaudą. Ypač ryškiais ir daug nuopelnų turinčiais Dirvos redaktoriais Ant. Diržys laikė K. Karpių, kuris 30 metų laikraštį redagavo, ir Balį Gaidžiūną per 10 metų daug pastangų padėjusį, kad Dirva būtų leidžiama tris kartus per savaitę ir savo išore bei vidum atrodytų tokia, kokia ji dabar stengiasi būti. Bet to, Ant. Diržys savo kalboj pasvėrė ir tuos rūpesčius, kurie tenka Vilties d-jos valdybai bei visiems jos nariams. Berods, ši organizacija ir yra tos kolektyvinės atsakomybės nešėja, kiek anksčiau kalbėtojo minėta.

Toliau Ant. Diržys samprotavo: "Šio meto Dirvos redaktoriai, rodos spėju ir išpėju, atsidūrė kryžkelėj, kur tenka rinktis: su tuo ar su tais? Tikiu, jei redaktoriai bus gyvame ryšyje su savo žeme, apie kurią kalba poetas Kozulis, tai vyr. redaktorius Čiuberkis iš minimos kryžkelės pasirinks tą kryptį, kuri bus palaiminga visai tautininki-

(Nukelta į 2 psl.)

IŠ VISO PASAULIO

* "MAO TSETUNGO antisovietinė politika įžengė į naują ir pavojingą stadiją". Tokį pareiškimą paskelbė Sov. S-gos kompartijos centrinis komitetas.

Kiniečiai skelbia, kad Sov. S-ga sutraukusi prie R. Kinijos sienos 13 divizijų.

Būdinga, kad kiniečių antisovietinę nusistatymą Maskva nebeslepia ir Mao Tsetungą atvirai vadina fašistu, o "raudonosios gvardijos" grupes Hitlerjugendu.

Amerikoje spauda skelbia, kad visi ženklai rodo į Kremliaus pastangas paruošti žmones konfliktui su kiniečiais, jei jau nebepavyktų jos išvengti.

* NAUJŲ JAV KARIUOMENĖS DALINIŲ atvykimas į Vietnamą pakėlė bendrą karių skaičių iki 370.000 vyrų.

* BUV. PREZIDENTO J.F. KENNEDY našlės pastangos su stabdyti knygos apie jos vyrą išleidimą sukėlė sensacingų spėliojimų visame krašte. Knygos autorius rašytojas W. Manchester pareiškė, kad J.F. Kennedy "kaip prezidentas ir istorikas būtų norėjęs, kad tauta žinotų visą tiesybę". Tai buvęs ir jo prezidentas ir būtų klaidinga manyti, kad autorius norėtų pažeisti jo garbę.

Už knygos ištraukas įvairūs magazinai, jų tarpe ir Look, jau yra pasiūlę dideles sumas pinigų. Visi gandai apie knygos turinį ir norą sustabdyti jos išleidimą sukelia vis didesnį susidomėjimą.

Autorius tvirtina, kad su knygos tekstu jau iš anksto buvo supažindinti Kennedžio šeimos nariai ir ta proga buvo padaryta eilė pakeitimų.

-- Jis sako, kad reikalingas vietos išsitiesti...

Bostono lietuvių vyrų sekstetas, dalyvavęs Dirvos sukakties minėjime. Nuotraukoje iš kairės: kompozitorius Julius Gaidelis, Vytautas Dambras, Norbertas Lingertaitis, Vytautas Bruzgelevičius, Richardas Lizdenis, Pranas Šimkus, Vytautas Eikinas.

Bostone paminėjo Dirvos sukaktį...

(Atkelta iš 1 psl.)

jai, o drauge su ja ir kitiems, ir tai jam turėtų pasisekti be didelių būrimų".

Savo kalboje palietęs dar visą eilę spaudos problemų, iškėlęs laikraščio redaktorių darbo svarbą ir reikšmę, apibūdinęs jų santykius su bendradarbiais, Ant. Diržys savo kalbą baigė tokiu linkėjimu Dirvai: "Neatsimenu vardo, bet žinau, jog tai buvo Izraelio tautos pranašas, kuris taip su Dievu kalbėjo: Dieve, neleisk, kad likčiau be rūpesčių ir vargo nors vieną valandą, tačiau prašau Tave -- neskirk man tokio vargo, kurio aš nebepajėgiu pakelti". Ir prie to prelegentas dar prijungė

sveikinimus visiems, kurie šiuo metu rūpinasi ne tik Dirvos egzistencija, bet ir jos ateitimi.

Nuoširdūs ir karšti plovimai parodė, kad Ant. Diržio kalba buvo grynas grūdas ir kad susirinkusieji jungiasi prie tų linkėjimų bei sveikinimų, kuriuos jis sukaktuviniškai Dirvai pareiškė.

Vakaro meninė programa atliko komp. Jul. Gaidelio vadovaujamas vyrų sekstetas, dailiai ir darniai padainuodamas keletą dainų, dar ir bisui porą jų pridėdamas. Kai stambesni choriniai sambūriai pradeda byrėti, komp. Jul. Gaidelio sekstetas darosi vis dažnesnis čionykščių parengimų meninių programų atlikėjas. Ir su šiuo sam-

būriu komp. Jul. Gaidelis nemažai dirba, ir seksteto vyrai yra nuoširdūs dainos mėgėjai todėl ir ta jų daina yra tokia skambi ir klausytojų mėgiama. Tiesa, sekstetas savo kuklų honorarą -- 50 dolerių, paskyrė Dirvai paremti.

Kai viešnios ir svečiai prie vaišių skobnių kiek aprimo, žodį tarė Vilties d-jos vicepirmininkas inž. Edm. Cibas. Jo pareiga, man regis, buvo pati sunkiausia -- atverti žmonių širdis, nors šio tokio atgarsio iš jų sulaukti. Kiek teko nugirsti, tos inž. Cibo pastangos nebuvo bergždžios.

Į Dirvos penkiasdešimtmečio minėjimą Bostone prisirinko pilnutėlė ALTS-gos namų II a. salaitė. Atėjo ke-

letas Vilties šimtininkų, nemenkas būrys skyriaus narių, atėjo ir ne dirvininkų, kurių vienas kitas nuo šio meto gal bus uolus Dirvos skaitytojas.

ALTS-gos Bostono sk. valdyba, pirmininkaujama Br. Utenio, daug dirbo, kol ši parengimą surengė, bet dabar gali džiaugtis, nes minėjimas buvo įdomus, turiningas ir dėl to laikytinas gerai pasisekusių. (t. st.)

LIETUVIŲ FONDUI AUKOJO

Š.m. spalio - lapkričio mėn. Lietuvių Fondui aukojo:

\$1000 -- Domaras ir Olga Braukliai; \$250 -- Juozas S Jonas, dr. Pranas ir Ada Sutkai; \$200 -- a.a. Jono Rinkevičiaus atm. Įnašas, a.a. Jadvygos Mačernienės atm. Įnašas, a.a. Ligijos Bieliukienės atm. Įnašas, Antanas ir Bronė Bamoniai, Petras ir Vanda Žolynai; \$145 -- a.a. Broniaus Budgino atm. Įnašas, \$135 -- a.a. Vlodo Sasnausko atm. Įnašas, Vladas ir Stefanija Akavickai, \$100 -- a.a. Onos Andrešiušaitės ir Juozo Antanaičių bei jų giminėlių atm. Įnašas, Vladas ir Stefanija Akavickai, Vincas Anelauskas, Gytis V. Kvedaras, Pranas ir Marytė Puškorai, Feliksas Eidintas, Erich Unger, Kazys Narbutaitis, a.a. Prano Draščio atm. Įnašas, a. a. Antano Elsbergo atm. Įnašas, a.a. Mykolo Šlezevičiaus atm. Įnašas, X (prašė pavadės neskelbti), Emilija Vaišnoraitė, Juozas Galinis, Liuda Juodelienė, Juozas Radžitinas, Congresman William T. Murphy, Zigmas ir Bronė Rimai, a.a. Marijos Krėvienės ir a.a. Julijos Vaškienės atm. Įnašas, Andrius Naujokas, Julius Paulėnas, Aleksandras ir Olga Andriušaičiai.

Tuo pačiu laiku savo įnašus pakėlė: Stasys ir Dr. Danguolė Surantai iki \$500, Jonas Šepetys iki \$150, Bronius ir Juzė Krokiai iki \$250, Lietuvių Am. Piliečių Klubas Melrose Parke iki \$125, Juozas Miglinas iki \$1000, Juozas ir Ona Biedžiai \$1000, Juozas ir Ona Briedžiai iki \$1000, dr. J. Skrinska iki \$1,000, a.a. dr. Jono Kalpoko atm. Įnašas iki \$500, LD Kng. Birutės K.M. D-ja iki \$145, Elena ir Pijus Mičiuliai iki \$200, ir Nežinomo Lietuvos Partizano įnašas iki \$1,124,50.

Lietuvių Fondo nariai Bronė ir Vladas Rimavičiai vietoje ka lėdinių sveikinimų paukojo fondui \$24,00 ir tuo būdu savo įnašą padidino iki \$250,00.

Elena ir Vladas Grudzinskai paukojo \$10,00 Lietuvių Fondui a.a. Teofilės Pundzevičienės - Miellaukaitės atminimo įnašo sąskaiton.

Kazimiera Leonaitienė paukojo Lietuvių Fondui \$15,00 vietoje gėlių prie a.a. Janinos Jonynienės-Gustaitytės karsto.

Polė ir Antanas Rėklaičiai vietoje kalėdinių sveikinimų paukojo \$15,00 LF Nežinomo Lietuvos Partizano įnašo sąskaiton.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Maloniai kviečiame atvykti į
BOSTONO L.S.T. KORP! NEO-LITHUANIA

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ,

ruošiamą 1966 m. gruodžio mėn. 31 d.,
Tautinės Sąjungos Namuose — 484 East 4th Street,
South Boston, Massachusetts.

Vakarienė, šampanas ir pusryčiai puikiai išpuoštoje salėje, žavi muzika.
ĮEJIMAS 4 DOL.

Staliukai užsakomi ir pinigai užmokami iki gruodžio 24 d. pas fil. Antaną Vilėniškį — 5 Adams St., Dorchester, Mass. Tel. 282-4093.

STEREO

STASYS
BARAS

RAIDILA PERKUNAS LA GIRONDA TOSKA TURANDOT AIDA LA JUVE ANDREA CHERIER CARMEN MANON LESCANT PAGLIACCI

GERIAUSIA ŠVENTĖM DOVANA!
STASIO BARO-BARANAUSKO
OPERŲ ARIJOS,

įdainuotos su Stuttgarto Simfonijos orkestru, diriguojant D. Lapinskui.

Mono \$6.00 Stereo \$7.00

Plokštelę galima įsigyti "SERIDA RECORDS" leidykloje ir pas platintojus.

Prisiuntus adresą ir \$10.00, leidykla pasiūnčia plokštelę tiesiog oro paštu į Lietuvą, Australiją ir visus Europos kraštus.

Siųskite užsakymus:

SERIDA RECORDS
3723 West 68th Street
Chicago, Ill. 60629

EŽIO SPYGLIAI DURIA...

Zarasų apylinkėse lietuviai, matyt, klausio ir girdi lietuviškus radijo pranešimus iš užsienių. Rajono laikraštis, tuo susirūpinęs, lapkričio gale išdėjo straipsnį -- "atsakymą į išgirstą per užsienio radiją šmeižikišką kalbą". Ta "šmeižikiška kalba" bus palietusi rusų (senų laikų "burliokų") siautėjimą. Atsakyme "konkrečiais faktais" įrodinėja, kad lietuviai, rusai ir lenkai Zarasų apylinkėse esą geriausi draugai, ir kad "Nesantikai, tarpusavio vaidams, kaip būdavo anksčiau, dabar jokios dirvos nėra".

Jeigu ištikrųjų viskas taip sklandu, nebeaišku, kam reikalingas tas įrodinėjimas vietiniams gyventojams, kurie juk patys žino, kaip yra. Fasi-teisinimai tik tada reikalingi, kaip "šmeižikiška" kalba pataiko į opią vietą. O kiekvienas rusų paminėjimas dabartiniams valdiniam laikraštiniams Lietuvoje

yra pats opiausias kaip tik dėl to, kad vaidams su rusais tenai dabar iš tikrųjų "jokios dirvos nėra": nebuvo dirvos vaidams ir žalčiui su ežiu, kai tas, įsikraustęs žalčio lizdan džiaugė, kad jam visai patogiu, o jeigu žalčiui ežio spygliai duria, tai jis galis kur kitur išeiti.... (ELTA)

FEMALE HELP

GENERAL DUTY NURSES for an active accredited well equipped 64-bed hospital in a growing town, population 3,500. Centrally located between major cities. Full maintenance available in a new residence, \$35.00 per month. Alberta Registered Nurses salary \$360.00-\$420.00, commensurate with experience. Excellent personnel policies and working conditions. Apply: Director of Nursing, Brooks General Hospital, Brooks, Alberta. (134-140)

HELP WANTED MALE

JOURNEYMEN
COLD HEADER SET UP MEN
Open die experience required, steady work. Better than average fringe benefits. Excellent working conditions. DEARBORN THREAD ROLLING CO. Subsidiary of Solar Machine Products Co. 34364 Goddard Rd. Romulus, Mich. (137-139)

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Viena dėžė... 24 bonkos Stroh's. Tai ekonomišką būdas gėrėtis Stroh's, alumi, kurio skoniui neprilygsta joks Amerikoje darytas alus. Stroh's skirtingas todėl, kad jis darytas ne taip, kaip kiti Amerikoje daryti alūs. Išbandykite Stroh's. Įsigykite dėžę. Tai geriausias alaus pirkinys.

Stroh's
LIEPSNA DARYTO SKONIS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n

VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

TAUTINĖ GYVYBĖ NEMARI

PLB pirm. J. Bachuno kalba Australijos lietuviams

Ką tik girdėjote, kad žodis turbūt užvis gražiausiai skamba dainoje. Geros dainos negali būti be žodžio. Ir gyvenimas toks yra. Pilnas gyvenimas tėra tada, kai jis susideda iš labai daugelio dalykų, ir kada vien iš jų papildo kitus, o visa tai pripildo mūsų dvasią.

Mažosios Lietuvos himne pasakyta: lietuviams esame mes gimę, lietuviams turime ir būti. Mintis graži, teisinga, logiška. Bet antroji tos minties dalis manęs neįtikina. Nors gimęs Lietuvoje ir lietuviu, aš visą ilgą savo gyvenimą praleidau kitame krašte, kur mažiau ir, deja, tebemačiau, kad tūkstančiai ir tūkstančiai gimusių lietuviams vėliau lietuvių nebūna. Reikia, gal čia nėra labai daug logikos, o mes lietuvių verčiame būti lietuviu beveik prievarta, sakydami: tu gimai lietuviu, tai tokiu turi ir būti. O jis, žiūrėk, nebūna. Kodėl?

Atsakymas paprastas -- tai priklauso nuo mūsų dvasios, nuo mūsų vado turinio, nuo apsisprendimo, nuo to pagrindo, ant kurio yra pastatyta mūsų asmenybė, nuo širdies, proto ir valios. Taip, kol dainuosim lietuviškas dainas, liksime lietuviams, jeigu ne kitaip tai bent iš vardo, bent per šventes ir iškilmes. Bet lietuviškas žodis ir jo melodija dar ne viskas. Yra daugybė žmonių, kurie gerai išmoka dvi ar tris, net daugiau kalbų. Ir dainuoti moka visokių dainų, visokių melodijų: itališkų, anglišių ar negriškų.

Ir kol šoksime lietuviškus tautinius šokius, mes be abejo būsim ryškesni ir gražesni lietuviams. Bet ir tai ne viskas. Šokių yra visokių, ir gana gražių ir labai madingų. Pavyzdžiui, Amerikoje, dėka mūsų folkloristo ir šokių mokytojo Vytauto Beliajaus, ne kartą galima matyti, kaip lietuviškus tautinius šokius puikiai šoka amerikiečių grupės ar mokiniai aukštesnėse mokyklose, kartais jaunimas pagal Beliajaus vadovėlį šoka net Japonijoje. Bet tuo mes anų amerikiečių ar japonų nepadaro lietuviams.

Fatvarų, gilų lietuviškumą žmoguje išugdo ir išlaiko jo dvasia, jo jausmų struktūra, pasaulėžiūra. Tuomet nebereikia nė sakyti, kad jei gimai lietuviu, tai turi juo ir būti. Kas savo dvasioje išauga lietuvis, to nereikia nė raginti būti lietuviu, nei versti, nei įrodinėti. Ir mes, vyresnieji ir jaunieji, savime išliksime lietuviams, jei patys ir mūsų vaikai išmoks plačiau žiūrėti į lietuvių turinį, kuri svetimuose kraštuose daugiausia tegalime sudaryti namie vartodami lietuvių kalbą, gilindamiesi į lietuvių tautinį meną, susipažindami su lietuviška kultūra. O tai įmanoma nuolat skaitant lietuvišką spaudą ir knygas, kiek tobulo ar netobulo jos būtų.

Kaip kiekvienas augalas, taip ir lietuviškas žmogus nuvys, jei nebus gaivinamas lietuviškos kultūros šaltinių. O tie šaltiniai yra gilūs ir sraunūs. Mes galime prisidėti prie jų ugdymo -- menas, mokslas, papročiai, savo tikėjimo formos, literatūra, tautosaka, pagaliau ir politinių idėjų sekimas, visa tai krūvon sudėjęs sudaro lietuviško žmogaus pavidalą, pilną dvasinį gyvenimą.

Kaip kiekvienas augalas, taip ir lietuviškas žmogus nuvys, jei nebus gaivinamas lietuviškos kultūros šaltinių. O tie šaltiniai yra gilūs ir sraunūs. Mes galime prisidėti prie jų ugdymo -- menas, mokslas, papročiai, savo tikėjimo formos, literatūra, tautosaka, pagaliau ir politinių idėjų sekimas, visa tai krūvon sudėjęs sudaro lietuviško žmogaus pavidalą, pilną dvasinį gyvenimą.

Mane giliai jaudina matant tokioje tolybėje nuo Lietuvos, ar ir nuo Amerikos, visų kartų lietuvių, susirinkusių į Mėno Dienas išreikšti savo dvasią ir grožį, ir paludyti, kad mūsų tautinė gyvybė yra nemari. Galėdami būti linksmi ir laimingi svetimuose kraštuose, tikiu, vardan tos Lietuvos, mes visada liksime vertingi kovotojai priartinti Tėvynei naują laisvės aušrą.

SKAITYTOJŲ NUOMONĖS IR PASTABOS

ALTAS REIKALINGAS SKUBIŲ REFORMŲ

HENRIKAS ŽEMELIS

reikšmė mažėjo ir menkėjo.

Išvardinti visas priežastis, kurios privedė prie tų dviejų institucijų veiklos krizės -- reiktų užpildyti labai ilgą sąrašą. Čia paminėsime tik keletą pagrindinių:

1. Radikalai pasikeitę politinėmis sąlygomis, savo tikslui pasiekti Altas ir Vlikas kalba, planuoja ir veikia lyg Lietuvos laisvės atgavimas būtų tik dienų klausimas;

2. Praeitieji patirtis ir prisiminimai lošia didesnę rolę, negu realus dabarties įvykių supratimas bei ateities galimybių nustatymas;

3. Pagrindinė veikla ir propaganda kreipiamą į mus pačius, o ne į ten, kur sprendimai yra galimi;

4. Nenoras išleisti naujų jėgų ar organizacinių junginių ir visiškai naujų idėjų ir pasiūlymų ignoravimas;

5. Partinis reprezentavimas tose abiejose institucijose yra nustojęs realaus pagrindo ir visuomenės nuotaikų bei pasiskirstymo atspindžio;

6. Izoliacija nuo visuomenės;

7. Nepakeičiamumo kulto išsiauginimas.

Tų ir kitų priežasčių rezultate, nors esmėje daug kas pripažįsta, kad tos dvi institucijos yra reikalingos ir remtinos -- pasigirsta vis daugiau balsų, reikalaujančių reformos ir konkrečių darbų. Visuomenėje kyla vis didesnė apatija, jau net anekdotai atsiranda apie įvairius laisvinimo veiksmus ir jų vadinamas kovas. Aukos mažėja.

Altas toje pačioje Chicagoje surenka į metus vos 7-8.000 dol. ir tai tik dėl savo turimo monopolio rengiant Vasario 16 minėjimus. Gi tuo pačiu metu Balfas surenka virš 20.000 dol., o neseniai Kultūros Fondai beveik vienas asmuo per 2 sav., surinko daugiau pinigų, negu Altas per išties metus. Vliko Tautos Fondas rodo dar blogesnius rezultatus. Kodėl? Čia pati visuomenė duoda geriausią atsakymą. Arba nepasitiki, arba netiki Alto veikla.

To pasekoje atsiranda nauji judėjimai, komite-

tai ir nauji žygiai. Nors Altas pasmerkė ir išjuokė, kad jie jokių stebuklų neparodė, o tik "didesnio gatvėmis pasivaikščiojo", tačiau visuomenė juos parėmė ir gausiomis aukomis ir gausiu dalyvavimu. Ir, atrodo, tie nauji judėjimai ir žygiai plėsis, nes dabartinė visuomenė jau nepasitenkina paprastais pasigirimais ar pareiškimais, kad "Alto veikloje iš svarbių uždavinių yra palankiai nu teikti amerikiečių visuomenės opinią Lietuvos laisvės reikalams". Jie nori akcijos ir konkrečių darbų bei planų atečiai.

Įvyksta Alto suvažiavimai ir Vliko seimai, kurie be paprastos rutinos, vadinamų veiklos pranešimų ir priimtų rezoliucijų, dažniausia nurašytų iš pereitų metų -- niekuo kitu nepasižymi. Per tuos suvažiavimus viskas užgiriama, pripasakojama visokių nebūtų laimėjimų ir pažadų ir vėl visi patenkinti išsiskirsto namo. Paimkime ir paskutinio Alto suvažiavimo nutarimus ir Alto p-ko programinę kalbą. Kokius planus turi Altas atečiai, ką Altas mano daryti besiantinant 50 metų nepriklausomybės šventei -- atsakymo nėra.

Ir kai per tą suvažiavimą keli jaunesnės kartos atstovai bandė pasiūlyti savo rezoliuciją, ar iškelti kitus Alto veiklos netikslumus bei pateikti kai kuriuos planus -- jie buvo to paties p-ko pamokytai apie Amerikos politinį gyvenimą. O tie vadinamieji "jaunuoliai" daugumoje baigė Amerikos universitetus, kai kurie politinius mokslus ir dabar net tuose pačiuose u-tuose profesoriauja.

Artinasi 50 metų nepriklausomybės sukaktis. Altas, kartu su Bendruomene vienintelis turėtų jausti atsakomybę tą sukaktį tinkamai išnaudoti Lietuvos laisvės bylai iškelti. Laikas labai greit bėga ir gali atsitikti taip, jog vėl bus pasitenkinta savybėje minėjimais, o nepanaudota re ta proga iškelti Lietuvos reikalą ne tik Amerikos visuomenei, bet ir viso pasaulio viešajai opinijai.

Esu girdėjęs vieną tokią realų ir didingą planą, bet jis, galbūt, irgi bus vykdomas kitų žy-

gininkų ar komitetininkų.

Tad grįžtant prie kalbamos Alto krizės, aiškėja vienas dalykas -- tuo pačiu senu keliu Altas toliau žygiuoti negali. Arba jis turi atgimti ir atjaunėti, arba nauji žmonės, naujos kylančios jėgos ir junginiai jį paliks užmarštyje.

Romanas apie Lietuvą

"Neue Zuercher Zeitung" gruodžio 4 d. sekmdienio literatūriniam priede atspausdino ilgoką recenziją apie nesenai mirusiojo vokiečių rašytojo Johannes Bobrowskio Berlyne išleistą romaną pavadinimu "Litauische Claviere". Šiame romane kaip po svarbiausias veikiantis asmuo pavaizduotas prūsų lietuvių rašytojas Kristijonas Donelaitis.

Romano vyksmas nukeltas į Klaipėdos kraštą, kai 1936 m. jau ėmė plisti tautinę neapykantą skelbiąs nacional-socializmas. Klaipėdos krašte gyvenęs gimnazijos mokytojas Voigt su mano parašyti operą, kuri pagal jo mintį veikė prieš tolesnį atmosferos nuodijimą tarp lietuvių ir vokiečių. Opera turėtų perteikti vieno pavyzdingo vyro gyvenimą ir nusmaigstyti gaires harmoningai atečiai.

Kaipo pavyzdį mokytojas Voigt perstato Kristijoną Donelaitį, kurio gyvenimą jis vaizduoja, imdamas pagrindan paties kunigo sukurtus "Meatus", juos gausiai cituodamas. Savo bendradarbiais Voigt laimi kompozitorių Gavėną ir mokytoją Počką, kuris kaip lietuvis pažįsta Donelaitį vaizduojamą gyvenimą, kuriame vyrauja žmoniškumas (humanitas).

Romane praeitis pinasi su dabartimi. Mokytojas Počka išeina į mššką ir iš nesamo bokšto, kuris egzistuoja tik tai jo vaizduotėje, pamato Donelaitį, išvargusį, išbalusį ligonį, jau esantį mirties prieangyje. Donelaitį dar prieš mirtį aplanko jo bičiulis, su kuriuo jis dalinasi atsiminimais ir pasakoja apie savo padirbtus fortepionus. Bet Donelaitis nėra patenkintas jų skambesiu. Sunku suderinti fortepiono garsus, kaip lygiai sunku derinti žmonių bei tautų sielų apraiškas. Donelaitis sielosi: "Jeigu galima būtų derinimo darbą pamažu atlikti? Visiškai palengva stygas pritempti. Ir vis kelias dienas palaukėti. Kol medis priprastų".

Rašytojas J. Bobrowski yra parašęs ir daugiau veikalų lietuviškomis temomis. Jopomirninį romaną "Litauische Claviere" išleido Union-Verlag, Berlin.

M A I E

WANTED EXPERIENCED

LIFT TRUCK
REPAIRMEN

Experienced in Gas Power Tow
motors, Hysters, A. C. & Clark.
Call Mr. FEDERAN
216 — 662-2100

(137-6)

4^{3/4}%

BUS MOKAMA PRADEANT
SAUSIO 1 D. 1967 M.
UZ VISAS SĄSKAITAS.

Mutual
Federal
Savings

2212 WEST CERMAR ROAD
CHICAGO, ILL. 60608
John J. Kazanuskas, Pres.

TURTAS VIRŠ DVIDEŠIMT MILIJONŲ

Automobiliams aikštė greta mūsų įstaigos

Nuo spalio mėn. 17 d. 1966 m. sąskaitos yra apdraustos iki \$15,000.00 per Federal Savings & Loan Insurance Corporation

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

- Import. 5 Stars Greese Brand 5th — \$5.39
- Glenmore Vodka 5th — \$2.98
- Coeur de France Cordials 5th — \$2.98
- Import. 3 Stars French Cognac 5th — \$4.75
- May Wine — Import.
From German 5th — \$0.98

- Krupnik — Honey punch 5th — \$3.69
- Import. Scotch Wiskey 5th — \$3.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Lizdo išdraskymas

Mama kadaise man pasakojo, kad šio žimnečio pradžioje Rozalimo valsčiuje vienas samdins bernas kada buvo kuliašos mašinos sunkiai sužeistas ir vėliau kelis mėnesius gulėjo Panevėžio ligoninėje. Begydamas ir laiko turėdamas, jis sudėjo ilgą satyriškai taiklią dainą apie savo gimtąjį miestą ir visus to valsčiaus kaimus. Daina patiko, paplito, ir daugelis rozalimiečių ją mokėjome. Ji būdavo dainuojama polkos ritmu ir prasidėjo, kaip ir dera garsaus pušyno sostinei, išdidžiai: -

Slauns miest's Rozalims
Daugel remesnykų:
Šiaučių, kriaučių ir staliorių,
Kalvių ir mūrnykų...

Nuo to laiko slaunus Rozalimo miestas man nebeįsina iš atminties, ir visa, kas su juo nors truputį susiję, žildo krūtinę. Patriotizmas, matot, parapijinis patriotizmas! Tik tu užmink mano vaikystės Rozalimą, ir tuoj tau prikasiu aruodą istorijai.

Pavyzdžiui, apie Šliogerius, kurių pavardė mūsų apylinkėje buvo žinoma ir gerbiama. Nors jų šeimos šaknys vietovė priklausė jau Šeduvos valsčiui, bet Namaninių sodžius gulėjo prie Rozalimo valsčiaus ribos. Nė kartą, lankydamas savo tetos apylinkėje, pėsčias esu praėjęs pro stambaus Nemaninių ūkininko Šliogerio sodybą, beveik dvariuką, ir prisimenu jo saviškiną, itin skirtingai nuo kitų atrodžiusį. Buvo labai neaiškos išvaizdos, stambus, gražaus skulptūriško veido, itin juodų plaukų ir tamsios odos spalvos. O jo tikras brolis, profesorius technikos fakultete ir Kau-

no elektros stoties direktorius inž. Jeronimas Šliogeris buvo virtęs aiškiu Rozalimo patriotu, kur turėjo didokus namus pačiame miestelio pakraštyje prie kelio į pušyną. Tik mano vaikystės metu jis čia retai besilankydavo, matyt, per daug užimtas savo pareigomis Kaune.

Bet užtat po pirmojo pasaulinio karo dažnai, vasarom ir žiemom, su jauniausiu sūnumi čia gyveno profesorius žmona, labai skirtinga nuo visų slaušaus Rozalimo diduomenės damų. Brunetė, aukšta, bajoriškos išvaizdos, visuomet labai rimta, gal ir išdidi. Kaip sūnus pulk. V. Šliogeris dabar sako, ji buvo Panevėžio advokato dukterė ir tikrai bajoriškos kilmės. Vasarom ji nuomodavo laisvus kambarius turistams, bet žiemom čia gyvendavo moksleiviai.

Daug laiko esu praleidęs tuose namuose ir žaidęs jų kieme. Su jauniausiuoju Šliogeriu sūnumi Antanu kartu mokėmės Rozalimo vidurinėje mokykloje ir drauge su kitais tos pat keturklasės dviem rozalimiečiais, vaistininke sūnumi Antanu Januškevičiumi ir gydytojo sūnumi Jurgiu Polujansku laisvalaikiais degėme futbolo sporto aistromis bei kitais labiau tautiniais žaidimais.

Ir taip ligi mokyklos baigimo. Bet ir vėliau, nors išsiskaidėm po kitus miestus, tačiau vasarom drausmingai vėl išpauskėmės į lizdą suskrisdavom į Rozalimą. Mūsų miesto "slaušnumo" viršūnę tada sudarydavo ypač futbolo rungtynės su kaimyninių Šeduvos, Radviliškio, Pakruojaus, Klovainių ar net

Lygumų valstybinėm komandom. Pasitaikydavo kartais laimėti, kiek dažniau pralaimėti. Bet jeigu kurią vasarą į Rozalimą parvažiuodavo dar ir vyresnis Šliogeris sūnus Tadas, tuomet pirmaujančio Kauno LFLS klubo futbolininkas, su jo talka mums pasisekdavo švariai sutvarkyti visus priešininkus.

Ir koks buvo tų mano vaikystės geriausių Rozalimo draugų likimas, toks vaizdas visam lietuviškam keliui! Visi trys atsidūrė Sibiro konclageriuose ar kalėjimuose.

Antanas Januškevičius, vėliau karininkas, kremlinio okupanto su žmona buvo išvežtas į Sibirą per pačią pirmąją birželinių trėmimų bangą. Pakelė mirė jų kūdikis, Sibire žmona tuoj buvo atskirta nuo vyro: žmona miškų darbams, o Antanas į kalėjimą. Tikatėjęs Chruščiovo "liberacijos" laikams, jie du susirado ir gavo teisę grįžti į Lietuvą. Tėviškė Rozalime buvo visai išdraskyta ir, kiek iš jo giminių girdėjau, Antanas bandė apsisoti Kaune pagal modernią sovietinę tvarką: jei nori apsigyventi, tai rask butą ir darbą. Jei neturi buto, tai negali gauti darbo, o jei neturi darbo, tai negausi buto. Pagaliau, Antanas, kaip girdėjau, šiaip taip, sovietiskai tartiant "įsidarbino" Jonavoje, nes buvo išmokęs dailinės amato, o Jonava dar prieš karą buvo žymiausias Lietuvos baldų dirbtuvių centras.

Dar vingiuotėsnis buvo Jurgio Polujansko likimas. Baigęs mokytojų seminariją, kurį laiką mokytojavo. Paskui pajuto didelį pašaukimą militarizmui ir baigė karo mokyklą. Kaip kadro karininkas, greit atkreipė viršūninkų dėmesį savo gabumais, rimtumu, puikiai išvaizda ir buvo parinktas studijoms į karo akademiją Paryžiu. Kai aš tuo pat laiku ten tryniausi po kitas mokyklas, mudu bematant vėl sudarėme "Paryžiaus rozalimiečių generalinį štabą". Karui prasidėjus, užbaigę studijas grįžom Lietuvon, ir dabar naująjį generalinio štabo kapitoną priprašiau Lietuvos Aidiui reguliariai rašyti kritines karo eigas apžvalgas. Gavęs viršūninkų leidimą, jis tātai atlikdavo sąžiningai ir labai gerai.

Bolševikams atėjus, kaip moka kantis svetimų kalbų, o ypač gerai rusų kalbą, buvo paskirtas į žiliausio Lietuvos kvailingą gen. V. Vitkausko adjutantu ir išstarnavo visus pirmuosius okupacinius metus. Netrukus prieš sovietų - vokiečių karą neįžinia kodėl begti buvo išsiųstas į Maskvą "pastotbulinti". Kaip ir ką šis gabus ir

karo mokslus labai mėgęs karininkas ten studijavo, rodo nesenai Dirvoje aprašytas p. E. Čekienės (taip pat autentiškos rozalimietės!) pasikalbėjimas su grįžusiu Amerikon sibirionu A. Miluku, kuris paliudijo, kad majoras Jurgis Polujanskas dar ir po karo su juo drauge "tebesitobulino" viename Sibiro vorkutų kacete. Pagaliau, represuotasis buvo "reabilituotas" (suprask - išbaltintas ar amnestuotas) ir gavo teisę grįžti Lietuvon. Bet pagal tuos pačius didžiojo brolio nuostatus savo tėvynėje niekur negalėjo surasti nei buto, nei darbo. Tad buvo priverstas "savanoriškai" vėl grįžti už Urąly ir "įsidarbino" kažkur, berods, Kazachstane...

Trečiojo mano vaikystės draugo kančios buvo kiek trumposnės. Inžinierių Antaną Šliogerį nacių laikais sutikdavau šiaučiuose. Čia jis lankydavosi tik šiais reikalais, nes kažkur netoli buvo pradėjęs ūkininkauti. Neatrodė laimingas, bet buvo nusiteikęs aštriai rezistentiškai prieš okupantus ir vis nepraradęs jam įgimto humoro jausmo. Dėl ligšiol man nežinomų priežasčių, bolševikams sugrįžus ilgajai okupacijai, ir Antanas pagaliau buvo išdangintas į Sibiro kacetus. Kai šis toks visada sveikas, stiprus, sportiškas vyras ten buvo atitinkamai sutirpintas, jam irgi buvo leista grįžti Lietuvon -- su visiškai ir galutinai palaužta sveikata.

Maždaug pagal sovietinę mialaširdystę: niekam nebepanaudojamam ir neberekalingam žmogui galima leisti mirti ten, kur jam patinka. Ir taip Antanas chruščiovinio atoleidžio dėka po kelių mėnesių turėjo bent laimės numirti savo tėvynėje...

Tad mūsų rozalimiečių futbolistų ir remesnykų klubo nebėra.

Kurie likome gyvi, esame išsiskirstę ar paskirstyti gyventi vienas nuo kito tūkstančių mylių atstumais. Mūsų pavojingiausios varžovės Šeduvos futbolo komandos šiandien turbūt niekaip nebenugalėtų, nes ir stipriausias mūsų garbės narys, Antano vyresnis brolis, juristas, vėliau Kauno teisėjas Tadas Šliogeris taip pat mirė dar nacių laikais.

Bet štai likimo pokštas. Pats vyriausias trijų Šliogerių brolių, pulkininkas Vaclovas, išliko gyvas. Tik, kaip ir pridera šiais, atsiprašant, humanizmo ir racionalizmo laikais, pasaulio dalintojų buvo nublokštas net į Australiją. Niekas sau geografija - Kazachstanas, Jonava, Los Angeles, Australija. Beveik pirštu galėtum pasiekti, sapnuose užsimanęs.

Ne, pulkininko neįjungiu į futbolistų kompaniją. Jis buvo žymiai už mus vyresnis ir, be to, artileristas. Ir bent anais senais pirmojo pokario metais į Rozalimą jis turbūt retai neatvykdavo. Neatsimenu, net, kad būčiau jį ten matęs. Tik ir anuo-

met žinojau, kad yra dar vienas Šliogeris brolis, karininkas, ir labai rimtas, ir didelis ponas kažkur Kaunuose. Tai tas pats, kuris daug vėliau kurį laiką buvo prezidentūroje adjutantu ir dabar parašė savo atsiminimus apie A. Smetoną, kaip "žmogų ir valstybininką".

Šios sentimentalios įžangos nebūtų buvę, jeigu ne Rozalimas. Ir jeigu savo memuaruose Vaclovas Šliogeris nebūtų prijungęs paskutinio skyrelio "Šis tas apie mano šeimą ir save". Čia jautriai patyriau, kad jis nėra savo tėvų lizdo išgama. Ir jam vaikystėje Rozalimas daug davė. Nors gimęs ir augęs Petrapiilyje, Rusijoje, ten ne 16, o daugiau kaip 18 metų išgyvenęs, jis liudija:

"Kad ir gyvendamas svetur, brenčiau lietuviškoje dvasioje. Mano šeima beveik kas vasarą atvykdavo porai mėnesių į Lietuvą ir apsidėdavo Rozalimo miestelyje, kur tėvas vasarajimui buvo pirkęs namus. Besilankydamas pas tėvo brolius ūkininkus, gyvenusius netoli esančiame kaime, turėjau progos arčiau pažinti kaimo gyvenimą ir su visais lietuviškai kalbėtis. Tėvas rūpinosi mano išlavimu, leido į mokslus, o namuose samdė mokytojas, kurios išmokė mane prancūzų ir vokiečių kalbų. Su tėvu kalbėjau vi-

sada lietuviškai, namuose tarinais taip pat laikė lietuves. Tat Petrapiilyje gyvendamas gerai kalbėjau lietuviškai, skaičiau lietuviškas knygas, taip pat ir rašiau lietuviškai, kad ir su klaidomis. Tėvas įkvėpė man tėvynės meilę ir pasididžiavimą didinga Lietuvos praeitimi..."

Tad man bent nebereikia aiškinti, kaip Babrauskui apie Gliudą, kad rašytojo tautinės kalbos tobulybę ir plonybę netikslu reikalaujant iš jaunolio, gimusio ir vaikystę praleidusio svetimoje žemėje, kalbos profesorių pagalbos neturėjusio. Kai tėvas to nori ir kai pats vaikas tokią norą įsisavina, viskas pasidaro galima. Vaikas išmoka net kelias kalbas.

Žinoma, taip atsitinka tik su rozalimiečiais. Ar su vaikais tų tėvų, kurie čia bent namus turėjo ir protarpiais apsilankydavo.

Ir, žinoma, labiausia kaip tik dėl to man nepristigo laiko Šliogerio knygai perskaityti. Kieno motina gyveno Rozalime, kieno tėvas čia atostogaudavo, kiekvienas, kuris mylėjo šį slaušų miestą, vasaromis čia bėgiojo pas darbščius apylinkės gaspardorius ir po pušyną, - tasai man šiandien jau kaip ir brolis...

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Plačiai skaitomas prancūzų žurnalas Paris-Match nesenai paskyrė du puslapius jauno lietuviuko Evaldo iliustravimui, kuris Arūno Žebriūno statomame filme vaidina garsojo prancūzų rašytojo Saint-Exupery "Mažąjį prinčą". Filmo išorės nuotraukos buvo daromos Armenijoje, Nebit-Dag dykumoje. Nuotraukoje Arūnas Žebriūnas su mažuoju aktoriumi Evaldu.

HJALMAR BERGMAN

KAI ŽAIDŽIA NEGERI VAIKAI

(3)

Ji pagrūmoja pirštu ir atsako:
-- Dabar tu negeras, mano berniuk.
Jis taria:
-- Gal būt, o mama visai pikta.

Jis išeina į prieškambarį ir grįžta su paltuku ir kepure. Jis galėtų būti vyras ir pats apsiliktų paltuką, jei rankovės nebūtų tokios ankštos. Ką žadęs daryti? Jis atsako:
-- Einu į kiemą žaisti su vaikais. Mamai bus ramu.

Jis lipa laiptais žemyn, išskėtęs rankas, lyg norėdamas apkabinti visą pasaulį. Bet išskėtęs todėl, kad rankovės ankštos -- jis ir nenori apkabinti to pikto pasaulio. O tas piktas pasaulis pasitinka jį nauja širdgėla -- kiemas tuščias ir tylus. Niekas nežaidžia kieme Kūčių dieną. Juk ne visos mamos trokšta ramybės ir nori pagalvoti. Nusiminę slankioja jis tirštėjančiose pilkose sūtemose. Ir sniego nėra -- smagios Kūčios. Ištykina į gatvę. Čia taip pat tuščia ir ramu, gatvėlė pažytė, be krautuvų. Bauri gatvėlė. Ypač Kū-

čių dieną. Nei automobilių, nei saldinių krautuvų, nei Kalėdų senelių, nei vilkatų...

Štai jis ateina. Sėlina palei namo sieną, žiūri į langus. Jis žmogaus pavidalo ir šlubčioja viena koja. Labai aukštas ir labai liesas, su juodu apsiaustu, odinę kepurę užsimaukšlinęs ant akių. Jis bailus, išvydęs berniuką krūptelėja kaip katė, pamačiusi pelę. Paskui atsargiai, kaip šešėlis, prieina prie berniuko pasilenkia prie jo. Kai jis nusišypso, berniukas pamato dideles smailias iltis. Akys žiba melsvai kaip žarijos krosnyje. Veidas liesas ir baltas. Jis šnibžda:

-- Ar tu manęs bijai? Kaip manai, kas aš? Berniukas alsuoja sunkiai, iš baimės pyksta širdis, bet negali nei surikti, nei pabėgti. Atsako pašnibždomis:

-- Vilkatas.
Viršutinė lūpa dar aiškiau parodo baltas iltis, ir vilkatas patyliukais taria:

-- Ne, aš esu Kalėdų senis. Ar nori saldinių.

Berniukas linkteli galvą, nes visų pirma nori, o antra -- bijo atsisakyti. Liesos rankos glosto jo skruostus, paskui paima jo ranką. Vilkatas ranka šalta ir drėgna, o berniuko karšta kaip ugnis -- ir po truputį mažytė rankutė sušildo didelę. Jie eina gatve aukštyn. Vilkatas apsidairo. Aplink nėra gyvos dvasios. Pasuka į skersgatvį, atvažiuoja autobusas, vilkatas dar kartą apsidairo ir jie įlipa.

Nuotaika pasitaiso. Juk pasivažinėti autobusu jau šis tas. Jie važiuoja tarp švytinčių krau-

tuvų vitrinų, sustoja prie didžiulės cukrainės, įeina į vidų. Kokia palaimos krautuvė, kokie kalnai saldumynų!

-- Rinkis, mano vaikute! Imk, ką nori! Kūčios būna tik kartą per metus. Ar jis vilkatas? Ar Kalėdų senis? Ta mįslė dabar užmiršta. Ir kai berniukas, išsirinkęs skanumynų, priivalgo, vilkatas taria:
-- Ką tu dabar nori daryti, kokią žaidimą nori žaisti?

Mažylis atsako:
-- Tramvajų.

Ir jis žaidžia tramvajų. Bet tikrą tramvajų. Galima stovėti užpakalinėje aikštelėje ir laikytis už stabdžių rato, įsivaizduoti, kad esi vairuotojas, o visi juokiasi, linksmi. Juk Kūčios būna tik kartą per metus.

Ką jis dar nori žaisti? Generolą. Gerai, galės žaisti generolą. Jie įeina į spindinčią krautuvę, tokią didelę, kad didesnės negali būti. Nu-lipa keletą laiptelių žemyn ir nors nukopia žemyn, bet patenka tiesiai į devintą dangų. Jis gauda šalną, kardą ir viską, ko tik reikia tikram generolui. Bet dar negana. Visas dangus jo. Tik išsirink, tik atkišk savo mažą pirštelį ir parodyk. Ir žvėrys, ir laivai, ir lėlės, ir alaviniai kareiviukai, ir viskas, ko tik nori. Virš jo spindi Betliejaus žvaigždė, didelė kaip tekis, o gal daug daug didesnė. Visa salė, visas namas -- ištisas didžiulis Kalėdų fejerverkas. Ir tame fejerverke dingsta vilkatas su berniuku.

(Bus daugiau)

"LIETUVIAI TELE-VIZIJOJ" -- Chicagos lietuvių televizijos programos vedėjas A. Šlutas su savo talkininkais ir talkininkėmis -- inž. J. Raliu, Egle Vilutiene ir Brone Paplėnienė praeitą savaitę lankėsi Clevelande. Savo televizijos programai jie paruošė eilę pasikalbėjimų ir veiklos momentų iš Clevelando lietuvių gyvenimo. Šalia apsilankymo pas miesto burm. R. S. Locherį ir County Auditor R.J. Perk, kur jie buvo labai šiltai ir maloniai priimti, svečiai iš Chicagos filmavo: prez. Antano Smetonos šeimą, pianistą A. Kuprevičių, solistę A. Stempuzienę, Čiurlionio Ansamblį, Vyryų Oktetą, Vysk. Valančiaus mokyklos Aukuro Ansamblį ir šokių grupę. Taip pat buvo apsilankę ir Dirvoje.

Nežiūrint televizijos programos išlaikymo didelių kaštų, tos programos vedėjas A. Šlutas ir jo talkininkai ryžtasi užfiksuoti ir kitų lietuviškų kolonijų kultūrinio gyvenimo apraiškas.

HELP WANTED

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS Corp.MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft ComponentsKELLER-
HYDROTEL
Contouring and profiling
MachinesHORIZONTAL
BORING
MILLSTURRET
LATHESCAP TURRET
LATHESENGINE
LATHESMILLING
MACHINESRADIAL
DRILLSNUMERICAL
CONTROLLED
MACHINESGAUSITE GERĄ VALANDINĮ
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUSInterviewing Hours
8:15-A.M. to 5 P.M.
OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

REIKALINGI TARNAU-
TOJAI PAŠTO
IŠTAIGOJE

Pašto viršininkas Nelson E. Sundermeier praneša, kad reikalingi pašto išskirstytojai. Pradinis atlyginimas 2.44 dol. į val.

Specialaus pasiruošimo nereikalaujama, tačiau kandidatai privalės išlaikyti egzaminą raštu ir privalo gyventi savo pašto rajone.

Aplikacijas gauti ir įteikti galima Main Post Office Bldg., Room 4240, Cleveland, Ohio.

* LITHUANIAN WOMEN'S CLUB tradicinis Kalėdų parengimas ruošiamas gruodžio 29 d. Jim's Steak House, 1800 Scranton Rd. Pradžia 6:30 val, vak. (Cocktails) vakarienė -- 7 val. vak.

Vakaro rengėjos: Mrs. J. Leiblinger, Mrs. A. Webber ir Mrs. G. Vesprani.

* VYSK. M. VALANČIAUS LITUANISTINĖS MOKYKLOS Kalėdinė programa įvyks pirmadienį gruodžio 26 d. 4 val. p.p. punktualiai šv. Jurgio parapijos salėje. Programą atliks mokiniai: suvaidins D. Augienės 2 veiksmų kalėdinį vaizdelį "Franukas teisme". Režisuoja Zigmas Peckus.

Visi prašomi atsilankyti į vaidinimą. Povaidinimo visi salėje esą vaikai bus pavaišinti ir apdovanoti. Nebus pamiršta ir suaugusieji.

• Nedelskime ilgiau ir padidinkime savo gyvybės draudimą, kol dar nė vėlu. Dėl informacijų skambinkite prityrusiam draudimo atstovui -- V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamieji -- 1 apačioj. Grovewood rajone. Savininkas išsikrausto. Privalo parduoti. \$12,800. Tel. 752-3400.

Vaizdi dabartinio Lietuvos kultūrinio gyvenimo iškarpa, papasakota mokytojams skiriamo laikraščio savikritikos skyriuje:

"Žemdirbio dienos proga vienos Rokiškio rajono vidurinės mokyklos mokytojai, nesugalvodami geresnio būdo atsilyginti kolūkiui už paramą, suorganizavo mokyklos bendrabutyje žemdirbiams arbatėlę be arbatos. Vaišinosi iki žemės graibymo. Pamėtęs savikontrolę, direktoriaus pavaduotojas ižeidė savo šefą žodžiu. Direktorius atsilygino veiksmu. Įspūdžiui sustiprinti direktoriaus žmona paleido pavaduotojo pusėn keletą tuščių butelių ir prastesnių (molinių, kaip vėliau aiškino direktorius) lėkščių. Kadangi šis spektaklis vyko 30 žemdirbių akyse, rajono liaudies švietimo skyriui beliko tokius mokyklos vadovus pristatyti švietimo ministerijai atleisti iš vadovaujančių pareigų ir, kuo toliausiai vieną nuo kito atskyrus, įdarbinti kitose mokyklose. O juk jie ilgus metus ranka rankon bendradarbiavo, barščius iš vieno puodo ir prie to paties stalo srėbė.

"Vienas minėtų vadovų vėliau savo pasiaiškinime rašė: 'Vaišės buvo daromos su svaiginaisiais gėrimais, nes kitokių gėrimų nebuvo gauta. Buvo numatyta žymiai daugiau svečių bet jų atsilankė maždaug pusė, todėl degtinės buvo pagal žmones perdaug. Vaišių metu daugumas stipriai išigėrė, ir aš tuo pačiu padauginau išgerti, kadangi visam pobūviui vadovavau... Nesiginu, kad galėjau pavaruoti necenzūrinius žodžius, ko tikrai nepamečiau. Padariau sau gyvenime išvadą, kad viso

blogio šaltinis yra degtinė'..."

Būdingiausias pareiškimas pasiaiškinime -- "kitokių gėrimų nebuvo gauta". Jis kartojasi įvairiausiais variantais, kaip "krautuvėje kitų prekių dažnai nėra, bet degtinės gali gauti dieną - naktį", "kavinėj kavos tik 100 gramų, o konjako -- kiek tik pageidausit" ir panašiai.

Kai vienas kalbėtojas New Yorke, remdamasis autentiškais liudytojais, pareiškė, kad rusai baigia lietuvių tautą paversiti girtuoklių ir vagių tauta, visi rusų garsiakalbiai iš Vilniaus užriko, kad tai šmeižtas. Sprendžiant iš tokių tikrovės vaizdėlių, gal dar galima tikėtis, kad ta programa dar ir neįvykdyta, bet pastangos dedamos be atvangos. (ELTA)

RODO, KAIP
POTIOMKINAS
CARIENEI...

Vilniaus televiziniškai per Tiesą pasipasaikojo, kad jie bando televizijoje rodyti Lietuvos "gyvenimo tikrovę", bet negali to padaryti kitaip, kaip tik tokiu būdu, kaip kadaise Potiomkinas rodė carienei Katrinai savo baudžiauninkus: išpuoštus, išdailintus, šonkančius, dainuojančius ir savo ponui nuolankiausiai linguojančius.

-- Štai kaip buvo ši antradienį (lapkričio 29) -- guodžiasi televiziniškai. -- Ekspertų taryboje tądien buvo apžiūrimos maisto prekės. Ką sakytum apie televiziją, jeigu tokių dalykų nerodytų! O mes neparodėm. Nuvažiavom, išdėliojom aparatūrą, bet nei televizijai filmuoti, nei radijui įrašų daryti neleido. Sakė, atvažiuokit kitą sykį, mes pasiruošim jums specialiai... Panašių atsitikimų būna tiek ir tiek. Paslaptį mes žinom. Atvažiuoji, ir, žiūrėk, ima dejuoti, kad ne laiku, kad specialiai televizijai nesiruošta. Atseit, reikėtų pagalvoti, pasipuošti, kad ekrane atrodytų, kaip turėtų visada būti...

Prieš kiek laiko laikrašty buvo paklausimas, kodėl kelininės aprangos reikmenų galima tik televizijoje pamatyti, bet nėra parduotuvėse.

(ELTA)

• Didieji STEREO RADIO, TV, transistoriniai pagauja visą pasaulį, RASOMOS, skaičiavimo, pinigams priimti mašinos ir t.t. Daug pigiau kaip kitur. Sparta atstovauja Royal, Olympia, Burroughs, Telefunken, Grundig, Zenith ir t.t. Pranešę kuo domitės, gausite katalogus su kainomis: SPARTA, P. O. Box 237, E. Northport, N. Y. 11731.

HELP WANTED MALE

WANTED JOURNYSMEN MODEL MAKERS WOOD & PLASTIC also FICTURE BUILDERS with job shop experience Must be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerances. TONY INDUSTRIES 15 Mile Stephenson Area 1346 Souter Troy, Mich. 585-1460 (133-137)

Kompozitorius prof. J. Žilėvičius gruodžio 4 d. Chicagoje buvo pagerbtas sulaukęs 75 metų amžiaus. Nuotraukoje iš kairės sukaktuvininkas prof. J. Žilėvičius ir prof. J. Puzinas, kuris pagerbime nušvietė sukaktuvininko asmenį. V.A. Račkausko nuotrauka

UNIROYAL U.S. RUBBER

DETROIT, MICH.

ELECTRO-MECHANICAL TECHNICIAN

Immediate opening in our product development mechanical engineering group for an electro-mechanical technician with a minimum of 2 yrs. experience in electro control work for prototype equipment. Some electronics experience would be helpful. Interesting, varied assignments. Evening engineering student considered.

DEVELOPMENT MACHINISTS

Immediate openings for all around machinists--for work in our product development machine shop. Interesting, challenging work on prototype equipment. Day shift.

K. W. Dawson

UniRoyal U.S. Rubber Tire Co.

6600 E. JEFFERSON
DETROIT, MICH. -- 567-3660
An Equal Opportunity Employer

Process Engineer

Long range requirements in Power Systems Division have created openings for process engineers. Minimum of 3 years of process engineering experience in manufacture of laminated hard core transformers, methods, time study or P.B.S. experience in hard core transformer production. Degree or non-degree with comparable experience. Relocation and liberal benefit program. Send resumes to: J. N. Balog, Manager Salaried Employment.

NORTH ELECTRIC

Galion, Ohio 44833
Subsidiary of United Utilities
An equal opportunity employer

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

1967 METAMS
TIKTAI \$10

Tiems, kurie Dirvos dar neprenumeruoja

Šis pasiūlymas galioja tik iki 1967 m. SAUSIO 31 d. arba: nauja prenumerata už \$10 bus priimama iki 1967 m. sausio 31 d.

Šį lapelį galima panaudoti užsisakant DIRVĄ 1967 METAMS ir atsiunčiant tik \$10. Jeigu NAUJAS skaitytojas, arba išrašyti savo draugui ar giminei dovaną už \$10, jeigu jie Dirvos neprenumeruoja.

(Dirva eina tris kartus savaitėje, pilna prenumerata metams \$11.)

Panaudokite apačioje esančią atkarpą, išpildytą aiškiai, ir su \$10 skubiai siųskite Dirvą.

DIRVA 6907 Superior Avenue Cleveland, Ohio 44103

NAUJAS DIRVOS PRENUMERATORIUS

DIRVOS ADMINISTRACIJAI, Cleveland, Ohio

Siunčiu \$10 ir prašau siuntinėti Dirvą šiuo adresu:

Pavardė, vardas

Adresas

Miestas Valst. Zip

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• L.S.T. Korp! Neo-Lithuania išleido 40 metų sukakties proga leidinį. Leidinys didelio formato, 328 psl., gražiai įristas, turin- gas ir iliustruotas. Kaina 10 dol.

Kviečiame visuomenę įsi- gyti padidinant ir papuo- šiant savo asmeniškas bib- liotekas. Leidinys gauna- mas Korp! Neo-Lithuania Vyriausioj Valdyboj, adre- su: Rimas Staniūnas, 4608 So. Troy, Chicago, Ill. 60632 ir taip pat pas žemiau nu- rodytus padalinių valdybų atstovus:

1. Chicagoje — Vytautas Kasniūnas jr., 3754 W. 70 Pl., Chicago, Ill. 60629
2. Clevelande — Viktoras Stankus, 1141 East 71 St., Cleveland, O. 44103.
3. Detroite — Audronė Vaitiekaitytė, 7815 Mansfield, Detroit, Michigan 48228.
4. Bostone — Algirdas Antanavičius, 15 Harborview Street, Dorchester, Mass. ir Vytautas Izbickas, 30 Alaric St., West Roxbury, Mass.
5. New Yorke — Aldona Čekienė, 50 Aylin St., Metuchen, New Jersey 08841.
6. Philadelphia — Gabrie- lius Mironas, 8006 Castor

Ave., Philadelphia, Pa. 19115.

* Į PEDAGOGINIO LITUA- NISTIKOS INSTITUTO neaki- vaizdinį skyrių paskutiniu- ju metu įstojo 14 naujų studentų iš Argentinos: R. Čekanauskas, B.E. Čekanauskaitė, Audra De- veikytė, J. A. Dielininkaitis, N.V. Hukaitė, Rasa Kairelytė, Zuzana Katinaite, G.C. Kliau- ga, H. Levanavčius, Liucija Ma- siulionytė, Mirta Rukšėnaitė, Irena Simanauskienė, Liucija Sudnintė, Alfonsas L. Vibran- tas. Jie visi yra ir Argentinos aukštųjų mokyklų (universite- tų) studentai. Iš viso nuo š. mokslo metų pradžios į P.L.I. neakivaizdinį skyrių įsirašė ir pradėjo darbą 21 studentas. Li- tuanistines studijas neakivaiz- dinio būdu galima pradėti bet kada ir bet kame gyvenančiam. Kreiptis šiuo adresu: P.L. Ins- titutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA!

CHICAGO

KORP! NEO-LITHUANIA RENGIA VASARIO 16 D. MINĖJIMĄ

LST Korp! Neo-Lithuania Chicagoje ruošia tradicinį Vasario 16 d. minėjimą, kuris įvyks Jaunimo Cent- ro didžiojoje salėje vasario 5 d., 3 val. po pietų. Pa-

Lyvija Bražėnaitė ir Algimantas Garsys lapkričio 24 d. susituo- kė Waterburyje, Conn. Lyvija, Viliaus ir Edos Bražėnų duktė, veik- li skautė, baigia politinius mokslus Barnard College New Yorke. Algimantas, Vlodo ir Angelės Garsų sūnus, aktyvus skautuose ir iškilus sporte, turi B.S., M.S. ir C.A.G.S. mokyklų administra- cijoje ir dirba šiuo metu U. of Mass. Nuotraukoje jaunieji su vyr. pabroliu ir vyr. pamerge. Iš kairės: Šarūnas Garsys, Regina Kuly- tė ir jaunieji Lyvija ir Algimantas Garsai.

grindiniu kalbėtoju bus dr. Algirdas Budreckis iš New Yorko, Vliko valdybos na- rrys, vienas iš žygio į Jung- tines Tautas organizatorius, veiklus visuomeninkas, po- litikas, Korp! Neo-Lithua- nia filisteris.

Nors dr. Algirdas Bud- reckis yra trečios kartos čia gimęs lietuvis, bet ne tik gražiai kalba lietuviš- kai, bet ir rašo. Jo visuo- meniniais, politiniais bei k u l t ū r i n i a i s klausimais straipsniai dažnai pasirodo spaudoje.

Korp! Neo-Lithuania ren- giami Vasario 16 d. minėji- mai paprastai sutraukia daug žmonių ir į juos gau- siai atsilanko jaunimas ir vyresnioji karta.

Dr. Algirdas Budreckis su paskaitomis yra aplan- kęs daug lietuvių kolonijų Chicagoje jo apsilankymu rodomas gyvas susidomėji- mas.

GAUSI KORP! NEO-LI- THUANIA JUNJORU SUEIGA

Korp! Neo-Lithuania Chi- cagoje magistrė Kristina Sabaliauskaitė ir tėvūnas

Raimundas Panaras buvo sušaukę junjorų sueigą, ku- rioje dalyvavo per 20 jun- jorų. Sueiga įvyko Korpo- racijos pirmininko Vytauto Kasniūno, jr. namuose. Su- eigon atsilankė vyr. valdy- bos pirmininkas Rimas Sta- niūnas, vicepirmininkė El- vyra Kavaliūnaitė, sekreto- rius Stasys Monkus, Korp! Chicagoje vicepirmininkė Liucija Virpšaitė ir gausus būrys filisterių. Sueigą pradėjo Korp! pir- mininkas Vyt. Kasniūnas, jr., pasveikindamas susirin- kusius, pristatydamas sve- čius, magistrę ir tėvūną.

Sueiga pravedė tėvūnas Raimundas Panaras ir pa- teikė junjorų metinę pro- gramą.

Filisteris Jonas Jurkūnas pravedė įdomų pašnekėsį apie Korporacijos istoriją, jos tikslus.

Po to vyko gyvos disku- sijos. Sueigos meninę pro- gramą pravedė magistrė Kristina Sabaliauskaitė. Studentai domisi Korp! Neo-Lithuania veikla. Dau- gelis atvykusių įteikė įsto- jimo pareiškimus.

IŠ BRAZILIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Dr. Alda Garškaitė.

* 1966 METŲ pabai- goje Sao Paulo Universi- teto Medicinos Fakultetą baigė pirmoji Brazilijos lietuvaite Alda Marija Garškaitė, žinomo vi- suomenės veikėjo Jurgio Garškos ir Franės Ma- želytės - Garškienės duktė.

Iš 98 šio universiteto medicinos fakultetą bai- gusių studentų 14 buvo atleisti nuo baigiamųjų

egzaminų už ypatin- gai gerą pasižymėjimą moksle. Tų laimingųjų tarpe buvo ir dr. Alda Maria Garškaitė.

* RIO DE JANEIRO lietuvių kolonijos kape-

Grupė Rio de Janeiro lietuvių su kun. Juozu Janilioniu (antroji eilė dešinėje).

Kalėdų Švenčių proga sveikiname visus mūsų mielus draugus ir pažįsta- mus ir visiems širdingai linkime Lai- mingų Naujųjų Metų!

Stefanija Skučienė
ir
Birutė Rimgailienė

Pas lietuvių pramonininką Juozą Vasiliauską. Sėdi iš kairės: Dir- vos bendradarbis Stasys Vancevičius, Juozas Vasiliauskas su jaunia- sia dukrele ir kun. Jonas Giedrys.

lionui kun. J. Janilio- niui dėl senyvo amžiaus ir silpnos sveikatos ne- galuojant Sao Paulo mies- te gyvenantieji lietuviai tėvai Jezuitai kiekvieno mėnesio pirmą sekma- dienį važiuoja į Rio de Ja- neiro, kur tenykčiams lietuviams atlaiko lietu- viškas pamaldas bei at- lieka kitus reikalingus dvasinius patarnavimus.

Lietuviai tėvai Jezui- tai ir Sao Paulo mieste laiko mišias lietuviams įvairiuose šio miesto ra- jonuose. Nežiūrint kaiku- rių lietuvių kolonijoje ve- damos akcijos prieš juos, lietuviai tėvai Je- zuitai visų geros valios lietuvių yra gerbiami ir mylimi. Lietuvių Tėvų Jezuitų Misiją Brazilij- joje sudaro kun. Jonas Giedrys (Misijos vyres- nysis) S.J., kun. Jonas Kidykas, S.J., ir kun. Jo- nas Bružikas, S.J.

* BRAZILIJOS lietu- vių tarpe tokių stambių milijonierių, kaip Š. Amerikos lietuvių kolo- nijose gal ir nėra, dėl to, kad čia lietuvių emi- gracija daug jaunesnė ir šio krašto sąlygos yra visai kitokios. Žmonės čia, ypatingai paprasti darbininkai, daug ma- žiau uždirba, negu Š. Amerikoje. Be to, šio krašto valiuta yra labai kritusi (2.220 kruzei- rų vienas Š. Amerikos doleris). Bet nežiūrint visų nepalankių sąlygų ir Brazilijos lietuvių

ekonomiškai kyla. Bra- zilijos lietuvių tarpe taip pat jau yra gražiai pra- sigyvenusieji ir gana tur- tingieji lietuviai. Vienas iš tokių yra energingas lie- tuvis pramonininkas Juo- zas Vasiliauskas, kuris prieš 20 metų "iš nieko" pradėjęs šiandien turi nelabai didelį, bet labai moderniškai ir pavyz- dingai įrengtą tekstilės fabriką, kurio dabartinė vertė siekia apie porą milijardų kruzeių.

Juozas Vasiliauskas yra susipratęs lietuvis, keletą metų buvęs Lietu- vių Sąjungos Brazilijoje pirmininku ir dabar yra tos organizacijos garbės nariu. Dėl daugelio dar- bų savo pramonės srityje lietuviškoje veikloje jis mažai dalyvauja, bet niekada neatsisako pini- gais paremti kiekvieną lietuvišką darbą, kada tik kas iš lietuvių pas jį kreipiasi.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Kazys Flačėnis, Pul- kim ant kelių... Romanas iš kun. Antano Strazdo- Strazdelio gyvenimo, II- ras tomas. Išleido VAGA Kaina nepažymėta, bet pardavinėjama po 2 dol.

Romanas parašytas po- puliariai bei patrauk- liai, nušviečiant lenkiš- kųjų ponų baudžiavą, ku- ri kamavo Lietuvos kai- miečius, ir kun. A. Straz- do pastangas lengvinti paguodos žodžiu varga- ną savo tautiečių gyve- nimą... Šis romanas aktualus ir šiuo laiko- tarpiu, kai lietuvių tau- ta yra pakliuvusi į nau- ją bolševikinę vergiją, kuri yra lygi, o gal net kai kuriais atvejais žiau- resnė už buvusią ponų baudžiavą. Skaitytojas turi progos palyginti.

Įsigyti galima pas kny- gų platintojus arba tie- siai iš knygų leidyklos šiuo adresu: VAGA, 122 Wyckoff Ave., Brooklyn, N.Y. 11237.

Knyga gaunama ir Dir- voje.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

JANINAI JONYNIENEI

mirus, jos vyrui VYTAUTUI ir dukrai GIEDRU- TEI gilią užuojautą reiškiame ir kartu liūdime

Milė ir Balys
Steponavičiai-Steponiai

JANUTEI GUSTAITYTEI-JONYNIENEI

mirus, VYTAUTUI K. JONYNUI, dukrai GIED- REI, GRAŽINAI ir DOMUI KRIVICKAMS, AL- GIRDUI GUSTAIČIUI ir jų artimiesiems reiškiu širdingą užuojautą

Jonas Našliūnas

Brangiai Motinai

ANGELEI ŠARAUSKIENEI

Lietuvoje mirus, dukterims NELEI, RIMAI ir sūnui VLADUI bei jų šeimoms nuoširdžią užuo- jautą reiškia

Albina ir Vytautas Bakūnai

Mylimai motinai

ANGELEI ŠARAUSKIENEI

mirus Lietuvoje, mielą sesę ASS narę NELE MOCKUVIENE ir artimuosius nuoširdžiai užjau- čiams

Akademinio Skautų Sąjūdžio
Clevelando Skyrius

A + A

STEPONUI LAVICKUI

mirus, dukterims IRENAI KARALIENEI, HALI- NAI MOLIEJIENEI, sūnui LEONUI ir jų šei- moms reiškiame užuojautą

Aldona ir Juozas Sodačiai
Eglė ir Jonas Reventai